

МНОЖИНИ ТА ОПЕРАЦІЇ НАД НИМИ

Мультимедійна презентація для уроків
математики у 8 класі
(Тема «Множини та операції над множинами»)

Завадська В.І.

МНОЖИНА ТА ЇЇ ЕЛЕМЕНТИ

Під **множиною** розуміють об'єднання в одне ціле об'єктів, які добре розрізняє наша інтуїція або наша думка.

Об'єкти, які складають дану множину називаються **елементами** цієї множини.

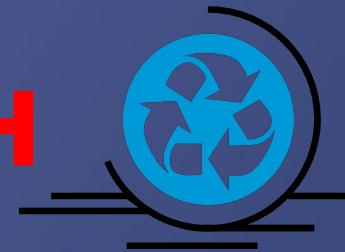
Множину позначають великими латинськими буквами, а елементи множини – малими латинськими буквами.

$a \in A$ – елемент a належить множині A ;

$b \notin A$ – елемент b не належить множині A .

Множина однозначно визначається своїми елементами.

Приклади множин

- ◻ Множина точок площини – геометрична фігура;
- ◻ Множина натуральних чисел, яку позначають $\mathbb{N}$;
- ◻ Множина цілих чисел, яку позначають $\mathbb{Z}$;
- ◻ Множина раціональних чисел, яку позначають $\mathbb{Q}$;
- ◻ Множина дійсних чисел, яку позначають $\mathbb{R}$.
- ◻ Множина точок, яким притаманна певна властивість – геометричне місце точок.

МНОЖИНА ТА ЇЇ ЕЛЕМЕНТИ

Множина, яка має тільки один елемент називається *одноелементною*.

Дві множини A і B називаються *рівними*, якщо вони складаються з одних і тих самих елементів, тобто кожний елемент множини A належить множині B , і навпаки, кожний елемент множини B належить множині A .

Множина, яка не містить жодного елемента називається *пустою множиною* і позначається $\emptyset$.

Якщо множина містить скінчену кількість елементів, то її називають *скінченою*, а якщо в ній нескінченно багато елементів – то *нескінченою*.

СПОСОБИ ЗАДАННЯ МНОЖИН

Перелік усіх елементів

- У фігурних дужках, зазначають список елементів множини
- Наприклад: $\{-1; 0; 1\}$

характеристичною властивістю множини

- властивістю, яка притаманна всім елементам даної множини і тільки їм.
- Наприклад: $\{x|x \cdot (x^2 - x) = 0\}$.

ПІДМНОЖИНА. ОПЕРАЦІЇ НАД МНОЖИНAMI

Під множиною розуміють об'єднання в одне ціле об'єктів, які добре розрізняє наша інтуїція або наша думка.

Об'єкти, які складають дану множину називаються елементами цієї множини.

Множину позначають великими латинськими буквами, а елементи множини – малими латинськими буквами.

$a \in A$ – елемент a належить множині A ;

$b \notin A$ – елемент b не належить множині A .

Множина однозначно визначається своїми елементами.

Приклади підмножин

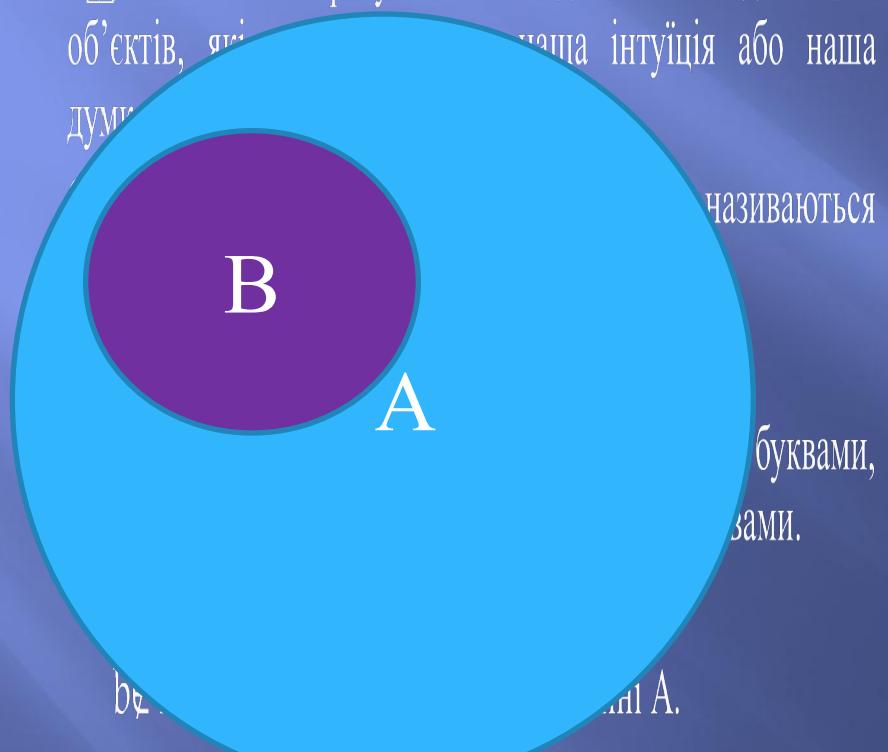

- $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z}, \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q}, \mathbb{Q} \supset \mathbb{N};$
- $\{x \mid 2x - 1 = 0\} \subset \left\{x \mid x^2 = \frac{1}{4}\right\};$
- $\{a\} \subset \{a, b\};$
- множина учнів вашого класу є підмножиною множини учнів вашої школи;
- множина ссавців є підмножиною множини хребетних;
- множина точок променя CB є підмножиною множини точок прямої

Діаграма Ейлера

Під множиною розуміють об'єднання в одне ціле об'єктів, які мають певна інтуїція або наша думка.

Множина однозначно визначається своїми елементами.

- Для того, щоб елемент x належав множині A , достатньо, щоб він належав множині B ;
- Для того щоб елемент x належав множині B , необхідно, щоб він належав множині A .

Зверни увагу!

Множиною розуміють об'єднання в одне ціле об'єктів, які добре розрізняє наша інтуїція або наша думка.

Об'єкти, які складають дану множину називаються *елементами* цієї множини.

Множину позначають великими латинськими буквами, а елементи множини – малими латинськими буквами.

$a \in A$ – елемент a належить множині A ;

$b \notin A$ – елемент b не належить множині A .

Множина однозначно визначається своїми елементами.

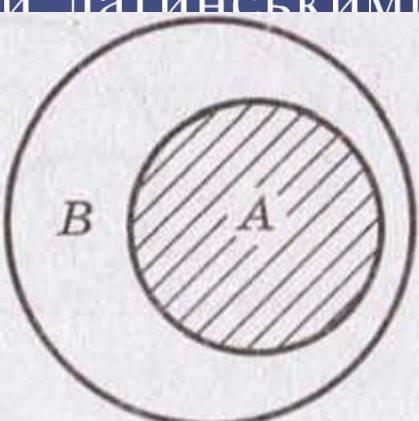
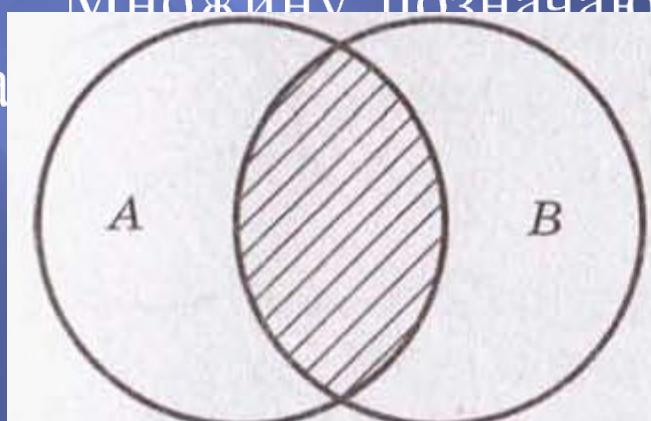
ДІЇ НАД МНОЖИНАМИ

Під множиною розуміють об'єднання в одне ціле об'єктів, які добре розрізняє наша інтуїція або наша думка.

Об'єкти, які складають дану множину називаються елементами цієї множини.

Множину позначають великими латинськими буквами, а

ментами.

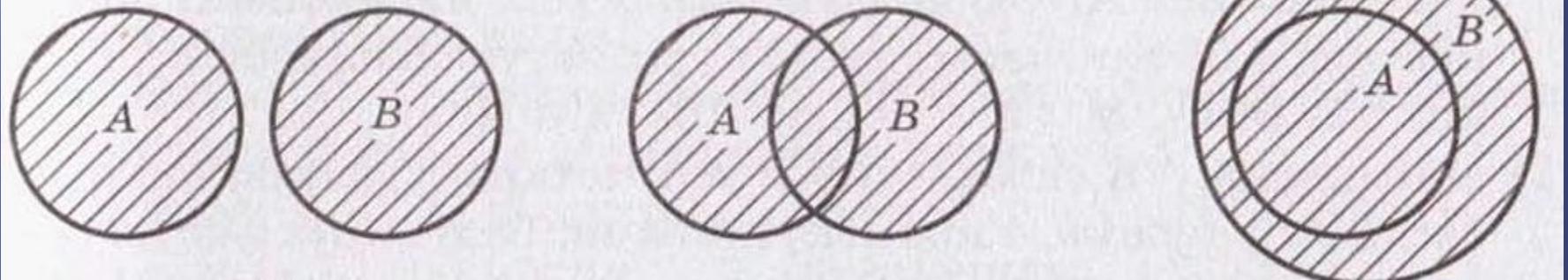
ДІЇ НАД МНОЖИНАМИ

Під множиною розуміють об'єднання в одне ціле об'єктів, які добре розрізняє наша інтуїція або наша думка.

Об'єкти, які складають дану множину називаються елементами цієї множини.

Множини позначають великими літерами латинським алфавітом,

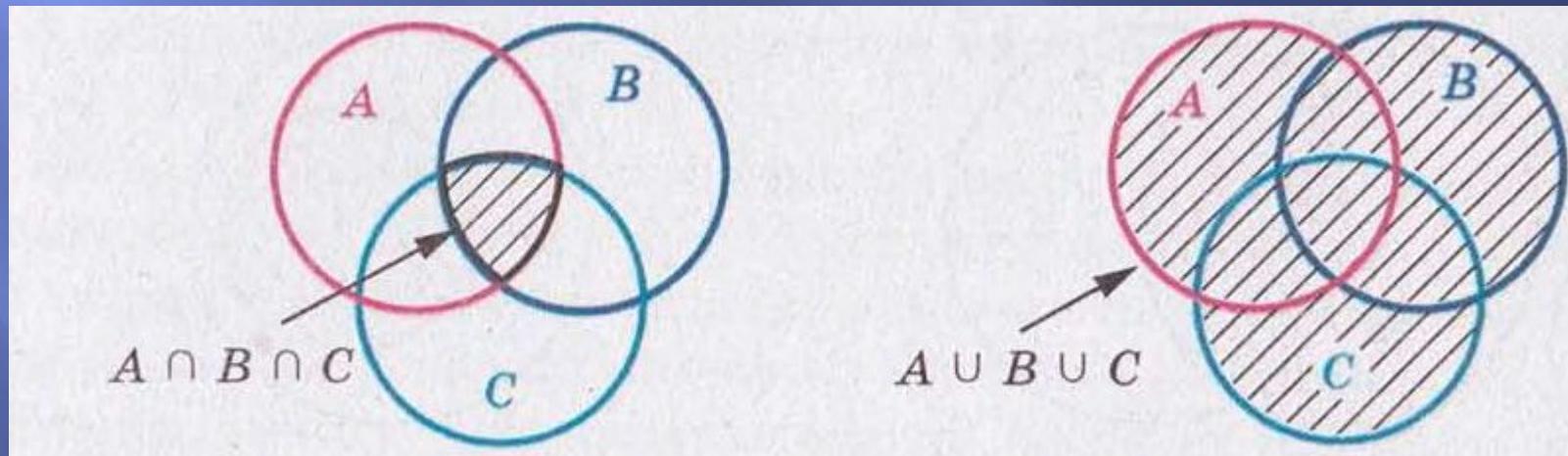

множини однозначно визначаються своїми елементами.

ЦІКАВО ЗНАТИ!

Часто доводиться розглядати перетин
і об'єднання трьох і більше множин

СКІНЧЕННІ МНОЖИНИ. ВЗАЄМНО ОДНОЗНАЧНА ВІДПОВІДНІСТЬ

Якщо множина містить скінченну кількість елементів, то її називають скінченою, а якщо в ній нескінченно багато елементів – то нескінченою.

Якщо A – скінченна множина, то кількість її елементів позначають так: $n(A)$

СКІНЧЕННІ МНОЖИНИ. ВЗАЄМНО ОДНОЗНАЧНА ВІДПОВІДНІСТЬ

Під **множиною** розуміють об'єднання в одне ціле об'єктів, які добре розрізняє наша інтуїція або наша думка.

Об'єкти, які складають дану множину називаються *елементами* цієї множини.

Множину позначають великими латинськими буквами, а елементи множини – малими латинськими буквами.

$a \in A$ – елемент a належить множині A ;

$b \notin A$ – елемент b не належить множині A .

Множина однозначно визначається своїми елементами

СКІНЧЕННІ МНОЖИНИ. ВЗАЄМНО ОДНОЗНАЧНА ВІДПОВІДНІСТЬ

Нід множиною розуміють об'єднання в одне ціле об'єктів, які добре розрізняє наша інтуїція або наша думка.

Об'єкти, які складають дану множину називаються елементами цієї множини.

Множину позначають великими латинськими буквами, а елементи множини – малими латинськими буквами.

$a \in A$ – елемент a належить множині A ;

$b \notin A$ – елемент b не належить множині A .

Множина однозначно визначається своїми елементами.

НЕСКІНЧЕННІ МНОЖИНИ. ЗЛІЧЕННІ МНОЖИНИ

Якщо взаємно однозначну відповідність встановлено між нескінченими множинами A і B , то кажуть, що множини A і B мають **однакову потужність**.

Дві множини називають **рівнопотужними**, якщо між ними можна встановити взаємно однозначну відповідність.

Для нескінчених множин слово «потужність» означає те саме, що для скінчених множин «кількість елементів».

Множину, рівнопотужну множині натуральних чисел, називають **зліченою множиною**.

ЦІКАВО ЗНАТИ!

Множина точок прямої рівнопотужна множині точок відкритого відрізка (відрізка, у якого «виколото» кінці), тобто пряма містить стільки ж точок, скільки їх містить відкритий відрізок.

